

Sygn. akt II Ca 618/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 października 2013 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Tryb. Wydział II Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący	SSO Grzegorz Ślęzak
Sędziowie	SSO Arkadiusz Lisiecki SSO Renata Lech (spr.)
Protokolant	Paulina Neyman

po rozpoznaniu w dniu 24 października 2013 roku w Piotrkowie Trybunalskim

na rozprawie sprawy z powództwa małoletnich B. W. i T. W. reprezentowanych przez przedstawicielkę ustawową M. K. przeciwko D. W.

o podwyższenie alimentów

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Piotrkowie Tryb.

z dnia 27 czerwca 2013 roku, sygn. akt III RC 162/13

oddala apelację.

Sygn. akt. II Ca 618/13

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 27 czerwca 2013 roku Sąd Rejonowy w Piotrkowie Tryb. po rozpoznaniu sprawy z powództwa B. W. i T. W. reprezentowanych przez przedstawicielkę ustawową M. K. przeciwko D. W. o podwyższenie alimentów;

1. podwyższył alimenty od pozwanego ostatnio ustalone wyrokiem Sądu Okręgowego w Piotrkowie Tryb. z dnia 16 stycznia 2012 roku w sprawie sygnatura akt I C 1766/11 na rzecz małoletniego B. W. z kwoty po 400 złotych miesięcznie, do kwoty po 500 złotych miesięcznie; na rzecz małoletniego T. W. z kwoty po 300 złotych miesięcznie, do kwoty po 400 złotych miesięcznie, obie powyższe kwoty płatne poczynając od dnia 01 marca 2013 roku, z ustawowymi odsetkami w razie uchybienia terminu płatności którejkolwiek z rat, pozostawiając bez zmian pozostałe, dotychczasowe warunki płatności, z tą zmianą, iż płatne do rąk M. K. (poprzednio W.);

2. oddalił powództwo w pozostałej części;

3. nie obciążył pozwanego D. W. kosztami sądowymi ;
4. zniósł wzajemnie koszty procesu między stronami;
5. nadał wyrokowi w punkcie 1 rygor natychmiastowej/Wykonalności.

Podstawę powyższego rozstrzygnięcia stanowiły przedstawione poniżej ustalenia i zarazem rozważania Sadu Rejonowego:

Małoletni powodowie pochodzą ze związku małżeńskiego M. K. i pozwanego. Wyrokiem z dnia 16 stycznia 2012 roku Sąd Okręgowy w Piotrkowie Tryb w sprawie sygn. akt IC 1766/11 rozwiązał związek małżeński M. K. i pozwanego. Ustalił miejsce pobytu powodów u ich matki.

W punkcie trzecim w/w wyroku zasądził alimenty od pozwanego na rzecz małoletnich w kwocie po 400zł miesięcznie na rzecz B. W. i w kwocie po 300zł miesięcznie na rzecz T. W..

Wtedy to M. K. zatrudniona była w firmie (...)z siedzibą w W. na czas określony do dnia 31 maja 2012 roku w pełnym wymiarze czasu pracy jako sprzedawca ze średnim miesięcznym wynagrodzeniem w kwocie po 1208,60 zł netto miesięcznie.

D. W. zatrudniony był w firmie (...)o.o z siedzibą w P. w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku spawacza ze średnim miesięcznym wynagrodzeniem netto w kwocie 1910,03 zł.

Małoletni B. ma 16 lat , mierzy 190 cm Jest zdrowym , prawidłowo rozwijającym się chłopcem. Uczęszcza do III klasy gimnazjum . Matka powoda dwukrotnie kupowała synowi podręczniki do szkoły, gdyż w trakcie roku szkolnego przeniósł się z N. do P.(...) Przybory dla w/w wyniosły 150 zł. Miesiąc temu przedstawicielka ustawowa małoletniego kupiła dla niego spodnie za 80 zł , z których już wyrósł. Powód miał bal gimnazjalny i egzamin kończący naukę w gimnazjum. W związku z tym matka w/w nabyła dla niego garnitur za kwotę 300 zł. B. uczęszcza na zajęcia związane z sztuką walki , na basen, który miesięcznie kosztuje 40 zł oraz na siłownię -koszt 50 zł miesięcznie.

Od września 2013 roku małoletni pójdzie do Liceum w B. do klasy wojskowej, w której konieczny jest zakup munduru .To koszt 500 zł.

Małoletni T. ma 11 lat rozwija się prawidłowo jest zdrowy. Uczęszcza do IV klasy szkoły podstawowej. Komplet podręczników dla w/w kosztował 400 zł. **I** W/w małoletni nie uczęszcza na pozaszkolne zajęcia odpłatne.

Powodowie do października 2012 roku mieszkali w domu z matką i pozwanym .Wtedy to M. W. uregulowała zaległości na rzecz zakładu energetycznego w kwocie 602 zł Poza tym uiściła opłatę za wodę 306 zł. Obecnie powodowie mieszkają z matką w wynajętym lokalu .

Czynsz za powyższy wynosi 600 zł miesięcznie, opłata za energię elektryczną 300 -400 i\ co dwa miesiące. W lokalu, który zajmują małoletni jest ogrzewanie piecowe. Matka małoletnich posiada dom jednorodzinny. Innego majątku nie ma .Posiada dług tj. Kredyt zaciągnięty w(...)w kwocie 1500 zł, który wzięła na spłatę w/w długów.

M. K. zatrudniona jest od 1 kwietnia 2012 roku do 31 marca 2014 roku w firmie (...) o.o. jako sprzedawca ze średnim miesięcznym wynagrodzeniem netto w kwocie 1663,90 zł.

Pozwany nie utrzymywał kontaktów z małoletnimi do 3 marca 2013 roku. Wtedy •spotkał się synem który miał urodziny.

Pozwany D. W. ma 38 lat .Z zawodu jest lakiernikiem samochodowym.

Pozwany zatrudniony jest od 4 marca 2008 roku na czas nieokreślony w Firmie (...) Sp.z.o.o.Z siedzibą w P.na stanowisku spawacza w pełnym wymiarze czasu pracy ze średnim miesięcznym wynagrodzeniem w kwocie 1641.63 zł.

Od 1 stycznia do 20 kwietnia 2013 roku pozwany przebywał na zwolnieniu lekarskim w okresie od 23 kwietnia do 28 maja 2013 roku korzystał z urlopu wypoczynkowego. W dniu 11 maja 2013 roku był nieobecny w pracy a nieobecność była usprawiedliwiona. Od dnia 3 czerwca do 30 czerwca 2013 roku przebywał na zwolnieniu. W okresie od 1 września do 1 października 2012 roku pozwany przebywał na urlopie bezpłatnym co uzasadniał koniecznością wyremontowania budynku będącego magazynem zboża dla zwierząt w gospodarstwie matki.

D. W. majątku nie posiada. Ma dług tj. zaciągnięty w Banku (...) kredyt w kwocie 1089,69 zł , który spłaca w 18 ratach w miesięcznych po około 70,47 zł. Przeznaczył go na zakup ubrań.

D. W.zaciągnął w dniu 21 czerwca 2010 roku w Banku (...) Spółka Akcyjna(...)(...)w P.(...)w kwocie 5.061,61 zł .Do całkowitej jego spłaty pozostała na dzień 19 marca 2013 roku kwota 2.041,09 zł.

D. W.w okresie od 12 sierpnia do 22 sierpnia 2012 roku przebywał w (...) Szpitalu Wojewódzkim im. (...)w P.(...). Z powodu fity małżowiny usznej i stłuczenia barku.

W dniu 19 listopada 2012 roku pozwany korzystał z porady w Szpitalnym Oddziale Ratunkowym w P.(...) z powodu wypadku, któremu uległ we wrześniu 2012 roku i złamaniem obojczyka.

Pozwany mieszka z rodzicami w ich domu. Wspólnie z rodzicami prowadzi gospodarstwo domowe. Jego ojciec przebywa na rencie. Otrzymuje świadczenie pieniężne w kwocie 700 zł miesięcznie. Matka pozwanego prowadzi gospodarstwo rolne o powierzchni 10 ha. Jest ono zmechanizowane, nie ma upraw specjalistycznych. Matka pozwanego hoduje bydło. Sprzedaje mleko do mleczarni.

D. W. partycypuje w kosztach utrzymania domu, który zajmuje. Daje rodzicom na swoje utrzymanie kwotę 200zł miesięcznie.

Pozwany leczy się od 13 września 2010 roku u psychiatry. Wizyty są odpłatne, były cztery, każda kosztowała 100 zł.

D. W.leczy się endokrynologicznie nieodpłatnie w Przychodni (...)przy ul. (...)w P.(...) .Ponosi koszty dojazdów.

Pozwany pracuje za granicą przy zbiorze truskawek i jabłek przez cztery miesiące w roku osiąga wówczas 12000zł za dwa miesiące.

W tutejszym VII Wydziale Karnym toczy się sprawa o znęcanie się pozwanego nad rodziną.

W Wydziale Cywilnym tutejszego Sądu toczy się sprawa o podział majątku dorobkowego między M. K. i pozwanym Jest zawieszona na zgodny wniosek stron.

Sąd nie dał wiary twierdzeniom pozwanego odnośnie faktu, iż daje rodzicom na pokrycie kosztów utrzymania domu kwotę 500 zł miesięcznie, gdyż tej okoliczności nie udowodnił.

Twierdzenia pozwanego odnośnie ponoszonych przez niego kosztów związanych z dojazdami do pracy są gołosłowne, jako, że od stycznia do 30 czerwca 2013 roku nie był On w pracy nawet jeden dzień, gdyż przebywał w tym czasie ciągle na zwolnieniu lekarskim lub urlopie wypoczynkowym. Na marginesie należy dodać, iż pozwany mija się z prawdą odnośnie kosztów dojazdu, jakie miałby gdyby dojeżdżał do pracy na odcinku P.-P.wskazując, że wynoszą one 300 zł. Sądowi wiadomo z urzędu, iż korzysta o11 z dofinansowania swojej firmy w kwocie 130 zł miesięcznie. Sąd nie dał wiary zeznaniom pozwanego, iż jego stan zdrowia nie pozwalał na pracę za granicą albowiem w sierpniu 2012 roku uległ wypadkowi w wyniku, którego miał pęknięty obojczyk. Z pisma pracodawcy pozwanego z dnia 25 czerwca 2013 roku wynika bowiem, iż w okresie od 1 Września do 31 października 2012 roku został udzielony pozwanemu urlop bezpłatny z powodu konieczności wyremontowania budynku będącego magazynem zboża dla zwierząt.

Sąd Rejonowy zważył, iż podstawę prawną niniejszego powództwa stanowi art. 138 kro, w myśl, którego w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego. Przez ową zmianę stosunków należy rozumieć zmniejszenie się możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego do alimentacji, istotne zwiększenie się usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego lub istotne zmniejszenie się możliwości zaspokajania potrzeb własnymi siłami.

Rozstrzygnięcie o żądaniu na podstawie art. 138 wymaga porównania więc stanu istniejącego w dacie uprawomocnienia się wyroku ustalającego alimenty ze stanem istniejącym w dacie orzekania o ich podwyższeniu lub też obniżeniu.

Różnica wieku dzieci spowodowana upływem czasu od daty orzeczenia określającego wysokość alimentów sama przez się uzasadnia wzrost potrzeb związany z uczęszczaniem do szkoły, pobieraniem dodatkowych lekcji itp. co z kolei pociąga za sobą konieczność ponoszenia zwiększonych wydatków / orz SN z dnia 6 czerwca 1965 roku ICZ 135/64 niepub./ Orzekając o alimentach sąd bierze za podstawę rozstrzygnięcia potrzeby uprawnionych oraz możliwości zarobkowe i majątkowe zobowiązanego według stanu w dacie orzekania ale zasadza alimenty nie tylko wymagalne w dacie orzekania lecz także alimenty na przyszłość. W ocenie Sądu sytuacja powoda uległa istotnej zmianie. Ostatnie alimenty ustalone były wprawdzie nieco ponad rok temu, jednakże przy uwzględnieniu faktu, iż obydwaj małoletni są w fazie intensywnego rozwoju fizycznego i psychicznego sprawia, iż zakres ich potrzeb gwałtownie wzrósł. Zmieniła się również sytuacja życiowa matki małoletnich, która to zmuszona była wyprowadzić się z własnego domu i wynająć mieszkanie, za które płaci miesięcznie 600 zł co przy niezmiennych jej dochodach sprawia, iż de facto sytuacja jej uległa pogorszeniu.

Powyzsze okolicznosci czynia powództwo slusznym co do zasady.

Zakres obowiązku alimentacyjnego uzależniony jest od dwóch przesłanek określonych w art. 135 § 2 kro .

Z jednej strony są to usprawiedliwione potrzeby uprawnionego z tytułu alimentów z drugiej zaś możliwości majątkowe i zarobkowe zobowiązanych.

Owe usprawiedliwione koszty utrzymania to zarówno te podstawowe związane z wyżywieniem, zakupem odzieży, leczeniem, szkołą ale i wypoczynkiem oraz te związane z rozwojem duchowym dziecka, rozwijaniem jego talentów.

Te koszty 16-letniego - letniego B., kończącego naukę w gimnazjum i związane z tym koszty a od września kontynuującego w szkole ponadgimnazjalnej, uczęszczającego na basen /koszt 40 zł miesięcznie/ i na siłownię /50 zł miesięcznie/ Sąd określił uwzględniając jeszcze koszty wyżywienia i odzieży na kwotę łączną kwotę 600 - 650zł miesięcznie W związku z tym podwyższył alimenty od pozwanego z kwoty 400zł do 500zł miesięcznie, uwzględniając potrzeby 11-letniego T. , który ma 172 cm wzrostu i waży 80 kg w związku z czym nie może korzystać chociażby z ubrań po starszym bracie, który jest szczupły Sąd określił na kwotę 500-550 zł miesięcznie. Dlatego też Sąd podwyższył alimenty na jego rzecz uwzględniając zarówno koszty jego wyżywienia i te związane ze szkołą , gdzie zachodzi potrzeba zakupu nowych podręczników w związku z realizacją nowej podstawy programowej z kwoty 300 zł do 400 zł miesięcznie.

Sąd uwzględnił również okoliczność przewidzianą w art. 135 § 2 kro, a mianowicie Wykonywanie obowiązku alimentacyjnego względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie może polegać także w całości lub w części na osobistych staraniach o jego utrzymanie lub wychowanie.

W związku z tym matka powoda, która zajmuje się ich wychowaniem powinna być w znacznej części zwolniona z ponoszenia kosztów utrzymania małoletnich.

Drugą przesłankę wpływającą na zakres obowiązku alimentacyjnego stanowią możliwości majątkowe i zarobkowe zobowiązanych.

Przez te możliwości nie należy rozumieć tylko bieżącej sytuacji majątkowej osoby zobowiązanej ale jej potencjalne możliwości zarobkowe, które określają zarobki i dochody jakie uzyskiwałby przy pełnym wykorzystaniu swojego stanu zdrowia, sił fizycznych i zdolności umysłowych, nie zaś rzeczywiste zarobki i dochody/ uchwała Sądu Najwyższego z dnia 16 grudnia 1987 roku III CZP 91/86.

Uwzględniając powyższe uznać należy, iż pozwany będąc młodym, zdrowym mężczyzną posiadającym dobrze płatny zawód, poza tym dodatkowo pracujący za granicą przy zbiorze truskawek i jabłek powinien płacić alimenty w ustalonej wysokości zwłaszcza, w żaden inny sposób nie partycypuje w kosztach utrzymania małoletnich nie daje im prezentów a do marca 2013 roku nie utrzymywał z nimi kontaktów.

W pozostałym zakresie oddalił żądanie jako zbyt wygórowane i nie odpowiadające przesłankom z art. 135 kro.

Sąd nie obciążył pozwanego kosztami procesu /art. 102 k.p.c./. Zniósł wzajemnie koszty procesu między stronami.

Wyrokowi w pkt 1 nadał na podstawie art. 333 § 1 pkt 1 k.p.c. rygor natychmiastowej wykonalności.

Apelację od powyższego wyroku wniósł pozwany. Skarżący zakwestionował rozstrzygnięcie zawarte w punkcie pierwszym wyroku i wniósł o oddalenie powództwa w całości. Uzasadniając swoje stanowisko skarżący podniósł, iż od daty wydania wyroku przez Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim w sprawie I C 1766/11, ustalającego zakres jego obowiązku alimentacyjnego wobec małoletnich dzieci, nie nastąpiła na tyle istotna zmiana w zakresie potrzeb dzieci, aby uzasadnione było podwyższenie alimentów. Wskazał, iż powódka znajduje się w znacznie lepszej sytuacji materialnej od niego, stać ją na dostanie życie. Skarżący zakwestionował ustalenie Sądu I instancji w zakresie uznania, iż w 2012r. pracował on za granicą. Pozwany podkreślił także, iż znajduje się w bardzo trudnej sytuacji życiowej z uwagi na chorobę psychiczną, na którą cierpi, co uniemożliwia mu kontynuowanie wykonywania pracy zawodowej, wobec czego jego możliwości zarobkowe uległy pogorszeniu.

Mając na uwadze powyższe pozwany wniósł o zmianę zaskarżonego orzeczenia i oddalenie powództwa o podwyższenie alimentów w całości.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja i podniesione w niej zarzuty nie zasługują na uwzględnienie.

Sąd I instancji poczynił prawidłowe ustalenia faktyczne w sprawie, dokonał prawidłowej oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, zgodnie z dyrektywą art. 233 § 1 k.p.c.

Sąd Rejonowy zasadnie, z powołaniem się na normę art. 138 k.r.rio. w związku z art. 135 k.rio., podwyższył alimenty zasądzone na rzecz małoletnich powodów, a które to alimenty ustalone zostały na mocy wyroku Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim z dnia 16 stycznia 2012r. wydanego w sprawie sygn. akt I C 1766/11. Od czasu ustalenia zakresu obowiązku alimentacyjnego w powyższej sprawie upłynął okres roku i dziesięciu miesięcy. W tym czasie, jak prawidłowo w oparciu o całokształt zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego ustalił Sąd Rejonowy, potrzeby małoletnich powodów wzrosły na tyle, iż uzasadnia to podwyższenie należnych im alimentów. Jak wskazał zasadnie Sąd I instancji zważywszy na fakt, iż małoletni powodowie, z których B. ma lat 16, zaś T. – lat 11, są w okresie intensywnego rozwoju fizycznego i psychicznego, zakres ich usprawiedliwionych potrzeb związanych z edukacją, potrzebami bytowymi, jak chociażby wyżywienie, ubranie, ulega ciąglemu zwiększeniu. Małoletni B. rozpoczął od września naukę w szkole ponadgimnazjalnej w B., co spowodowało istotny wzrost jego potrzeb. W oparciu o prawidłową ocenę zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego Sąd Rejonowy uznał, iż zmieniła się również sytuacja życiowa matki małoletnich, która musiała się wyprowadzić ze stanowiącego jej własność domu i wynająć mieszkanie, za które płaci miesięcznie 600 zł, co przy niezmiennych jej dochodach sprawia, że sytuacja jej uległa pogorszeniu.

Za bezzasadny należy uznać zarzut pozwanego, iż Sąd I instancji dokonał błędnych ustaleń faktycznych w zakresie oceny możliwości zarobkowych pozwanego jako zobowiązanego z tytułu alimentacji. W ocenie Sądu Okręgowego poczynione w tym zakresie ustalenia, w szczególności ustalenie, iż pozwany uzyskuje znaczące dochody z sezonowej pracy za granicą, znajdują oparcie w zgromadzonym materiale dowodowym, a to w zeznaniach przedstawicielki ustawowej małoletnich powodów. Pośrednio potwierdzeniem powyższego faktu jest także dokument – informacja przedstawiona przez pracodawcę pozwanego, z której wynika, iż w 2012r. w okresie od 1 września do 31 października korzystał on z urlopu bezpłatnego. Za nieprzekonujące w świetle zasad doświadczenia życiowego należy przy tym uznać uzasadnienie żądanie udzielenia tegoż urlopu, tj. twierdzenie, iż jest to spowodowane koniecznością pomocy rodzicom przy remoncie budynku gospodarczego – magazynu zboża dla zwierząt.

Twierdzenia pozwanego odnośnie zakresu usprawiedliwionych potrzeb małoletnich powodów, jak też jego możliwości majątkowych i zarobkowych, kwestionujące poczynione przez Sąd Rejonowy ustalenia, nie znajdują oparcia w zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym i stanowią w istocie polemikę z prawidłowymi ustaleniami faktycznymi poczynionymi przez Sąd I instancji i prawidłową oceną tegoż materiału. Pozwany, nie poparł żadnymi dowodami swoich twierdzeń, iż z uwagi na stan zdrowia nie jest w stanie wykonywać pracy zawodowej. Pozwany nie wykazał bowiem, iż uzyskał orzeczenie o całkowitej czy też częściowej niezdolności do pracy.

W świetle powyższych faktów, mając także na uwadze okoliczność, iż matka małoletnich powodów realizuje ciężący także na niej obowiązek alimentacyjny poprzez osobiste starania o wychowanie i utrzymanie dzieci, zasadnym było podwyższenie alimentów do kwoty po 500 zł miesięcznie na rzecz małoletniego B. W. oraz do kwoty po 400 zł miesięcznie na rzecz małoletniego T. W..

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił, jako bezzasadną, apelację pozwanego.